

Retkikertomus, Tornien taisto 9.5.2015, Loviisa

Tornien taistoon 2015 valmistautuminen aloitettiin tänä vuonna hyvissä ajoin jo helmikuussa. Suunnitelmana oli olla skarpina maaliskuun varauspäivänä, jolloin taistoon ilmoittautuminen netissä aukeaisi, ja kaikki parhaat tornit vietäisiin muutaman minuutin sisällä. No, niinhän siinä kuitenkin kävi, että ilmoittautumisen aukeamiseen herättiin vasta varauspäivän iltana, ja Porvoon Ruskikselta, josta torni oli alunperin ollut suunnitelmana varata, oli kaikki tornit jo viety neniemme edestä.

Ilmoittautumisesta myöhästymisen tuotti muutoksia suunnitelmaan, sillä koska kaikki Uudenmaan parhaat tornit oli jo varattu, jouduimme etsimään omaamme hieman kauempaa pääkaupunkiseudusta. Lopulta päätimme muutamasta vaihtoehdosta valita Loviisan Gammelbyvikenin Baggnäsin tornin, ja varasimme taistoviikonlopuksi mökin Myrskylästä.

Netin tietokannasta pohjustuksia saatiin tehtyä jonkin verran, mutta koska tornissa oli aiemmin osallistuttu taistoon vain kaksi kertaa, jäivät lajimääräodotukset melko epätarkoiksi. Myöskään Tiira-lintuhavaintopalvelun kautta ei saatu juurikaan uutta tietoa, koska Baggnäsistä ei tältä vuodelta hirveästi havaintoja oltu ilmoitettu. Ennen reissua asetettiin kuitenkin realistiseksi tavoitteeksi 85, ja yliluonnolliseksi onnistumiseksi 90 lintulajia. Joukkueeksi varmistui kevään mittaan toisinto toissavuodesta, ja jäseniksi ilmoittautuivat Timo Pettay, Jyrki Torppa, Timo Viitanen, Maaret Eloranta, Mika Suni ja kapteenina toimi allekirjoittanut.

Taistopäivää edeltävänä perjantaina matkaan lähdettiin Jyrkin kanssa Helsingistä, josta allekirjoittanut oli aamupäivällä Vanhankaupunginlahdelta napannut spontaanisti 3 elistä (elämänpinna = ensimmäistä kertaa elämässä havaittu lintulaji), jotka olivat **viiksitimali**, **sitruunavästäräkki** ja uskomattoman kova löytö, **ruostepääsky**. Huikea lintupäivä, joka toivottavasti ennakoii hyvää lauantailla! Illalla ajettiin ensimmäistä kertaa katsastamaan Baggnäsin tornia, joka oli paikkana vielä arvoitus. Lintulajeja saimme kahdestaan puolen tunnin aikana kasaan lähes 40, joista mielenkiintoisimpia olivat kaksi koiras-**heinätavia**, sekä yksinäinen **pilkkasiipi**, josta tuli vuodari (vuodenpinna = vuoden ensimmäinen havainto lintulajista).

Mökille Myrskylään saavuttiin klo 19 maissa, ja pian paikalle huristivat myös Mika, Maaret ja Timo P. Pihalla ihmeteltiin vesisaavissa kellunutta jättimäistä hämähäkkiä, katiskaa, nöyhtäistä huuhkajakuvastusta ja laulurastasinvaasiota. Illalla ennen aikaista nukkumaanmenoa vaihdettiin vielä kuulumisia, tehtiin pohjustuksia lajeista ja säästä lauantaia varten, saunottiin ja syötiin Mikan valmistamaa gurmee-kalaseljankaa retkiastioista.

Taistoaamuun herättiin lauantaia klo 03.45 viiden tunnin unien jälkeen. Mika ja Maaret jäivät vielä nukkumaan. Tummiä pilviä oli kerääntynyt mökin ylle vielä pimeään yöhön ja aamupalan aikana tuli jopa sadekuuro. Heräsi jo epäily, olisiko sääennustus voinut mennä näin pahasti pieleen? Perjantaina tornille nimittäin luvattiin koko aamuksi aurinkoista. Pelko osoittautui kuitenkin turhaksi, sillä ajaessamme rannikolle päin tuli ilmi, että pilvet olivat kerääntyneet vain sisämaahan.

Tornille saavuttiin vartti ennen kisan alkua, ja ensimmäisenä, ja lopulta päivän harvinaisimpana havaintona saatiin heti kaksi juoksevaa **villisikaa!**

Taisto aloitettiin klo 5.00, ja lajeja alkoi karttua niin vilkkaaseen tahtiin, ettei rästityksessä meinannut pysyä mukana. Baggnäsin tornin vahvuutena oli selvästi monipuolinen ympäristö. Tornin sijaitsee metsän reunalla, joten laululinnut hoituivat helpohkosti, ja näkymä Gammelbyvikenin ruovikkoiselle lahdelle tuotti kahlaajat ja vesilinnut. **Käenpiika** huusi tornin vieressä, **mustavikloja** lenteli ruovikossa, **lapintiira** ja **pikkulokit** saalistelivat lahdella ja **leppälintu**, **pensastasku** ja **metsäkirvinen** lauloivat itsensä vuodareiksi. Timo P löysi **nuolihaukan** puusta ja **tuulihaukan** ladon kulmalta. Hieman ennen kuutta paikalle ajoi suoraan Helsingistä Timo V, joka huippukaukoputkineen olisi oiva lisä silmäpareihin. Ensimmäisen tunnin aikana saatiin mukavasti peruslajistoa, ja kuudelta lajimäärä näytti 53. Piikkasiipi oli poistunut paikalta, ja myös esimerkiksi telkkä ja harakka olivat kateissa.

Toisen tunnin aikana paikalle saapuivat Mika ja Maaret, jotka olivat heränneet kirjaimellisesti kukonlauluun, ja laittoivat heti leirin pystyyn. Lajisaldo kertyi edelleen mukavaa tahtia, ja hyväksi pinnoiksi kaivettiin mm. retken ainoa **keltavästäräkki**, aina yhtä vaikeat **närhi** ja **harakka**, ja vuoden ensimmäinen **käki**. Kaulushaikara loisti poissaolollaan, Tiiran mukaan se on kuitenkin ollut lahdella jokakeväinen puhaltelija. Toisen tunnin jälkeen pinnoja oli kasassa 67, ja hirvi ja metsäkauris saatiin nisäkäslistalle sikojen seuraksi.

Tästä eteenpäin tahti hidastui. Mika löysi saalistelevan **ruskosuohaukan**, minä plokkasin **mustavariksen**, **pikkukuovon** ääni kuului, **varpushaukka** ja **sääksi** näyttäytyivät taivaalla ja Timo V kaivoi kaartelevalta **hiirihaukan**. Kahdeksalta listalla oli 72 lajia, yhdeksältä 76 ja kymmeneltä 79.

Kymmenen ja yhdentoista väliin ajoittui ainoa suvantovaihe, jolloin yhtäkään uutta lajia ei listalle saatu. Tällöin pidettiin vuorotellen ruokataukoja erinomaisesti järjestetyssä muonituspisteessä, ja muutamat ehdivät jopa käväisemään lähihuoltoasemalla. Jossain vaiheessa taistelijoihin meinasi jo iskeä pieni epätoivo, jäisikö 80 lajin rajapyykkikin rikkomatta. Maaret yritti kovasti loitsia kotkaa esiin, mutta ainoa lentävä merikotka osoittautuikin kurjeksi... Paikallinen **sitruunamuffinssi** löytyi tornin alta, mutta kun sitä ei kuitenkaan löytynyt lintuoppaista, jätimme pinnan laskematta.

Yhdentoista jälkeen nollaputken katkaisi onneksi lentävä **harmaasorsa**, ja kun **valkoviklonkin** ääni kuului, ja aiemmin vain tornin ulkopuolella kuultu **sirittäjä** intoutui laulamaan, oli ilmassa hyvää loppukirin makua. Vielä ennen keskipäivää yksinäinen **tundrahamhi** lensi upeasti tornin ohi. Klo 12 lajeja oli jo 83, ja viimeiselle tunnille jäi tavoitteesta puuttuvan kahden lajin metsästys.

Eikä viimeinen tunti pettänyt! Ensin Timo P plokkasi muutaman lentävän **kesykyyhkyn**, joka oli yllättävä laji Baggnäsin tyyppiselle tornille. Sitten metsän päällä muutti lupaavan oloinen pieni kahlaajaparvi, joka osoittautui viideksi **kapustarinnaksi!** Tässä vaiheessa 85 lajin tavoite tuli täyteen ja pienet tuuletukset olivat aiheellisia. Pitkään näytti siltä, että tämä tulee olemaan lopullinen saldo,

kunnes kymmenisen minuuttia ennen loppua allekirjoittanut huomasi lentävän **meriharakan**, jonka Timo P ehti onneksi myös nähdä.

Lopetus oli kuitenkin jotain ylikuonnollista. Maaret oli koko aamun runoillut ja loitsinut kotkia esiin, mutta yhtään ei vielä ollut näkynyt. Kuinka ollakaan, *viisi sekuntia* ennen hälytyksen soimista taiston päättymiseksi Timo P huutaa **merikotkan**, jonka me muutkin ehdimme saada kiikareihin! Käsittämätön tuuri! Kotkat taitavat oikeasti kuunnella...

Taiston jälkeen siirryttiin vielä ABC:lle suorittamaan loppuyhteenvetoa. Kokonaislajimääräksi saatiin kunnioitettavat 87 lajia, jolla irtosi 325 tornin joukossa hieno 36. sija, ja paikallisen Porvoon lintuyhdistyksen alueen 2. sija. Helppoja lajeja ei jäänyt juurikaan puuttumaan, tosin räyskän, kanadanhanhen ja kyhmyjoutsenen olisi olettanut näkyvän. Itse näin tornista vielä ruokokerttusen ja metsäviklon, mutta kun kukaan muu niitä ei niitä ehtinyt löytää, ei pinnaa saatu. Tornin ulkopuolella kuultiin hippiäinen ja hömötiäinen, joiden äänet eivät aivan torniin asti yltäneet. Lintujen muutto oli vaisuhkoa. Päivän aikana saatiin 5 muuttavaa **metsähanhea** ja noin 500 **valkoposkihanhea**. Tornien taistossa harvinaisimmat lajimme olivat mustavaris (17/325 tornia = 5%), käenpiika (20/325 = 6%), sekä **kuusitiäinen**, joka havaittiin vain 37 tornissa (11%).

Reissu kokonaisuutena oli erittäin onnistunut, hauskaa oli, paljon nähtiin eliöitä, ruoka oli hyvää, eikä mökkikään ollut hullumpi. Itselleni syntyi myös kaikkien aikojen kovin Tornien taisto -tulos. Ensi vuonna kenties samalla porukalla liikkeelle uutta ennätystä ja elämyksiä hakemaan..?

Touko Torppa